

Beste Landsmeeders, Ilpers en Purmerlanders,

U bent vandaag hier naartoe gekomen,
naar het oorlogsmonument in de Calkoenstraat
om samen, met elkaar,
al die mensen te herdenken
die zijn omgekomen
in de Tweede Wereldoorlog en in oorlogssituaties daarna
én die gestreden hebben voor onze vrijheid.

Elk jaar opnieuw staan we hier,
op 4 mei, uitgebreid bij stil.

We eren degenen die, om wie ze waren,
of in de strijd voor de vrijheid, zijn gestorven:
Joden, Sinti en Roma, verzetstrijders,
mensen uit de Indische en Molukse gemeenschap,
homoseksuelen en burgerslachtoffers.

In onze gedachten zijn vooral ook de Landsmeeders,
den Ilpers en Purmerlanders
die zijn omgekomen en die hun leven gegeven hebben
voor de vrijheid.

Aan al deze dappere mensen hebben wij
onze vrijheid te danken.
Al achtenzeventig jaar.
Dat moeten we ons in ieder geval
1 keer per jaar heel goed beseffen!

Dit beseffen,
heeft te maken met de ervaring.
Iemand die zelf een oorlog heeft meegemaakt,
weet als geen ander dat vrijheid een groot goed is en
dat het niet vanzelfsprekend is.

Dat geldt voor mijn grootouders:
zij waren nog jong toen de Tweede Oorlog uitbrak.
Ze vertelden er wel eens wat over.
maar niet veel, het waren flarden:
mijn ene opa was krijgsgevangene en
moest werken in een kamp in Duitsland.
Mijn andere opa had het stoere verhaal
dat hij een NSB-er had geslagen.
En een van mijn oma's had na de oorlog
een pallet koffie op zolder staan ...
dat kon ik nooit echt begrijpen.
Waarschijnlijk wilde ze dat er in ieder geval
altijd koffie in huis was.
Maar er werd door niemand van hen
veel over gesproken.
Ik kan vermoeden waarom ...
ik vroeg nooit echt door.

Maar het fascineerde me wel enorm.
Als kind las ik veel boeken over de Tweede Wereldoorlog.
Met name de verhalen over onderduikers
spraken tot mijn verbeelding.
En we leerden er over op school.

Wat ik van mijn kinderen hoor, is dat er in hun klas
eigenlijk nog maar weinig over de Tweede Wereldoorlog
wordt gesproken.
Maar de oorlog in de Oekraïne komt wel ter sprake.
En ik merk dat het hen bezighoudt.
Een van mijn kinderen zei:
'Ook veel Russen vinden Poetin verschrikkelijk, hoor!
Maar die mogen dat niet zeggen, anders worden ze gearresteerd.'
Ze realiseren zich heel goed dat zij zelf in een vrij land leven.

Niemand in mijn gezin heeft een oorlog meegemaakt.
Gelukkig maar.
Mogelijk velen van u ook niet.
Toch zijn we vandaag allemaal hier aanwezig
omdat we het belangrijk vinden om te blijven herdenken.

Militairen uit het 99^e squadron zouden hier vandaag aanwezig zijn.
Maar hun verloven werden ingetrokken.
Zij zijn onderweg naar Soedan.
De militairen gaan beschermen wat ons dierbaar is:
vrede en vrijheid.
Ze gaan de mensen daar zoveel mogelijk in veiligheid brengen.
Ik wens hen,
iedereen die deze vreselijke oorlog moet ondergaan,
veel sterkte en kracht.
Leven in angst is verschrikkelijk.

Vrede is fragiel, helaas.
En oorlog is nooit ver weg, het is om de hoek.
Vluchtingen komen naar ons land.
Zij maakten bizarre reizen door bergen, over water,
met hun jonge kinderen,
met hun ouders die mogelijk bejaard zijn.
Ongelooflijk ...

Vervolgens komen ze hier, in het 'vrije' Europa,
waarin wij ze ontvangen en tegelijkertijd zeggen
dat ze hier niet thuishoren.

Dat raakt me.

Het raakt me wanneer er tegen hen,
die geen thuishaven meer hebben,
wordt gezegd dat ze niet welkom zijn,
terwijl wij zelf leven in rust en veiligheid.

Dames en heren,
Vanuit mijn functie als burgemeester
ben ik betrokken bij het naturalisatie moment.
Dat is het moment waarop de koning officieel toestemming geeft
om een persoon de Nederlandse nationaliteit te geven.
Zodat zij legaal in ons land mogen blijven, waar ze veilig zijn.
Ik zet daar uit volle overtuiging mijn handtekening onder.

Want leven in vrijheid is geen luxe!
Het is noodzaak voor een menswaardig bestaan.
Vrijheid is een recht voor iedereen.

Weet u wat me zorgen baart:
de polarisatie in Nederland,
maar ook in onze eigen gemeenschap,
onze directe leefomgeving.

Zijn wij, bent u, genoeg in staat,
en bereid zich in te leven in de ander?

We leven in een samenleving
met veel verschillende mensen,
met verschillende gedachten
en veel verschillende ervaringen.
Het is aan ons, hoe we hiermee omgaan.

We kunnen onze blik verruimen,
door aandacht en interesse te tonen voor de ander.

Open te staan voor een gedachtengang
die misschien niet direct de jouwe is.
Die niet meteen herkenbaar is
maar waarvan we wel kunnen leren
en het ook moeten accepteren
omdat we nu eenmaal in een klein land leven
met veel diverse geloven en nationaliteiten bij elkaar.

Dames en heren,
Ik ben niet bang aangelegd,
maar ik maak me zorgen over de wereld
die onze kinderen gaan leren kennen.
Het lijkt steeds meer een wereld te worden van 'wij' en 'zij'.

Stel je voor dat er oorlog uitbreekt,
dan wil ik de burgervader zijn voor iedereen.
Niet alleen voor degenen die denken en doen
zoals ik het gewend ben,
en in wie ik me het meest herken,
of bij wie ik me in eerste instantie het meeste thuis voel.

Ik wil er voor IEDEREEN zijn,
omdat ik vanuit mijn persoonlijke levensopvatting
geen mensen wil uitsluiten maar insluiten.

Als we echt aandacht hebben voor elkaar,
ook voor die nieuwe bewoners in de buurt,
echt luisteren zonder oordeel,
en respect hebben voor de ander,
dan kunnen we samen elke strijd aan!
Het is mijn oproep naar u allen:
Zie om naar elkaar!
En geef elkaar de ruimte.

Insluiten en niet uitsluiten!

Door de ander de vrijheid te geven,
krijg je ook zelf meer de ruimte te zijn wie je bent.

Wees je ervan bewust dat je leeft in een land,
een gemeenschap, je eigen dorp,
waarin vrede en veiligheid vanzelfsprekend is.
Wees je ervan bewust dat dat niet voor elke plek op aarde geldt.

En vrijheid is vanzelfsprekend ... tot het moment
dat er wel een onveilige, gevaarlijke situatie ontstaat,
en er mogelijk toch een oorlog komt.
Hoe onwaarschijnlijk dat nu ook lijkt ...
een moment waarbij we echt op elkaar
terug moeten vallen om te overleven.

Laten we dat moment niet afwachten.
Laten we elkaar, de ander,
altijd veiligheid en bescherming bieden.
Laten we er, in elke situatie,
onvoorwaardelijk voor elkaar zijn.

Ik dank u voor uw aandacht.